

NEŽELJENA DEJSTVA SUPSTANCI KOJE SE KORISTE ZA DOPING U SPORTU

Slobodan Janković

Katedra za farmakologiju i toksikologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu

SAŽETAK

Doping predstavlja zloupotrebu supstanci koje deluju ergogeno, odnosno povećavaju ili snagu sportiste, ili njegovu izdržljivost. Najčešće korišćene supstance koje povećavaju snagu su androgeni anabolički steroidi, kreatin, humani horionski gonadotropin i humani hormon rasta. Za povećanje izdržljivosti koriste se eritropoetin, veštački prenosioči kiseonika, kofein i natrijum-bikarbonat. Neželjena dejstva sredstava za doping predstavljaju produžetak njihovog farmakološkog dejstva, pa se mogu očekivati kod gotovo svih osoba koje ih koriste. Posebnu opasnost predstavljaju ozbiljna neželjena dejstva, koja se mogu završiti hospitalizacijom ili smrću sportiste. Pravovremena detekcija korišćenja doping sredstava pregledom urina i edukacija sportista o njihovim neželjenim dejstvima su najznačajnije metode za prevenciju značajnih oštećenja zdravlja ove vulnerabilne populacije.

Ključne reči: *doping, neželjena dejstva, ergogeni lekovi.*